

forhøjelse af erstatningsniveauet, men stillede dog ikke forslag om, at der skulle gennemføres regler om udmålingen af disse erstatninger, idet man fandt, at domstolene i overensstemmelse med traditionen i dansk ret også fortsat ubundet af lovregler burde tage stilling til udmålingen på grundlag af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag. Udvalget anbefalede desuden, at dets kommissorium blev udvidet til at omfatte spørgsmål om at indføre almindelige regler om lempelse af erstatningsansvar, gældende både for tingskade, personskade og almindelig formueskade.

I 1974 anmodede justitsministeriet udvalget om i samarbejde med tilsvarende udvalg i de andre nordiske lande at overveje og eventuelt fremsætte forslag til nye bestemmelser om lempelse eller bortfald af erstatningsansvar, om erstatningsansvar forvoldt af flere og om følgerne af skadelidtes medvirken til skaden samt at behandle spørgsmål om ændring af forsikringsaftalelovens § 25. I 1978 afgav udvalget »Betænkning om lempelse af erstatningsansvar m.v.« (Betænkning nr. 829/1978, i det følgende kaldet betænkning II). Betænkningen indeholder et udkast til lov om erstatningsansvar. De forslag, som udvalget stiller i betænkning 679, er indarbejdet i lovudkastet. Forslagene er dog på enkelte punkter ændret i forhold til forslagene i den første betænkning.

I marts 1979 anmodede justitsministeriet udvalget om at overveje, hvorvidt det var nødvendigt eller hensigtsmæssigt at udarbejde detaljerede lovregler om udmåling af erstatning ved personskade og tab af forsørger. Baggrunden herfor var, at udvalgets tidligere anbefalinger om væsentlig forhøjelse af erstatningsniveauet ikke var blevet fulgt i retspraksis, samt at der ved gennemførelsen af arbejdsskadeforsikringsloven i 1978 var sket væsentlige ændringer i reglerne om erstatning for tab i anledning af arbejdsskader. Efter arbejdsskadeforsikringsloven ydes væsentligt højere erstatninger end efter den private erstatningsret. Justitsministeriet anmodede endvidere udvalget om i givet fald at udarbejde udkast til lovregler om disse spørgsmål. Hvis udvalget fandt, at der ikke burde lovgives på dette område, anmodede man udvalget om at redegøre for de retningslinier, der efter udvalgets opfattelse burde følges i praksis med hensyn til erstatningsudmålingen.

I januar 1983 afgav udvalget »Betænkning om udmåling af erstatning ved personskade og tab af forsørger« (Betænkning nr. 976/1983, i det følgende kaldet betænkning III). Betænkningen indeholder lovudkast til regler om erstatningsudmålingen ved personskade og tab af forsørger. Det er udval-

gets hovedsynspunkt, at erstatningen skal fastsættes således, at den sammen med ydelser, der kommer til udbetaling som følge af skaden som f.eks. pensioner, forsikringer og sociale ydelser, skal give skadelidte fuld dækning for det lidte økonomiske tab.

Forslagene i betænkning I er i det væsentlige afløst af forslagene i betænkning II og III. I det følgende gennemgås herefter alene betænkning II og III nærmere, idet betænkning I dog vil blive omtalt i forbindelse med de punkter i lovforslaget, hvor den fortsat har betydning.

2.1. *Betænkning nr. 976/1983 om udmåling af erstatning ved personskade og tab af forsørger (Betænkning III)*

Betænkning III indeholder to forskellige lovudkast om erstatningsudmålingen ved personskade og tab af forsørger. Det ene lovudkast er udarbejdet af et flertal i udvalget (fem af udvalgets medlemmer), medens det andet lovudkast er udarbejdet af et mindretal i udvalget (to medlemmer udpeget efter indstilling fra Assurandør-Societetet).

Det fremgår af betænkningen, at der efter den nugældende praksis ydes erstatning i anledning af personskade med varige følger som en samlet erstatning, der dels dækker erhvervsevnetab, dels er godtgørelse for de varige ulemper i skadelidtes daglige livsførelse, som skaden har medført (mên). Fremgangsmåden er normalt den, at man indhenter en udtalelse fra sikringsstyrelsen om invaliditetsgraden (mêngraden). Invaliditetsgraden (mêngraden) er en gennemsnitsnorm, der bygger på lægelige kriterier, og er således ikke udtryk for, hvad det faktiske erhvervsevnetab er. Invaliditetsgraden bliver herefter multipliceret med et beløb pr. grad, hvorved erstatningen fremkommer. For tiden udgør erstatningen 4.500 kr. pr. grad svarende til en højeste erstatning på 450.000 kr.

Erstatning for tab af forsørger fastsættes mere individuelt, og den højeste forsørgertabserstatning til en efterlevende ægtefælle udgør ca. 225.000 kr.

Udvalget har i betænkning I og II anbefalet, at erstatningsniveauet skulle forhøjes. Ved gennemførelsen af arbejdsskadeforsikringsloven i 1978 er der endvidere for arbejdsskaders vedkommende indført en ordning, efter hvilken der ydes væsentligt højere erstatninger end i den private erstatningsret. Den højeste erstatning efter loven udgør i kapitaliseret værdi for tiden ca. 1,7 millioner kr.

Flertallets hovedsynspunkter og forslag

Udvalget konstaterer, at hverken de tidligere anbefalinger fra udvalget i betænkning I og II